

Hoogbegaafd cadeau

Herkenbare verhalen over een ongewoon gewone manier van zijn

Colofon

Auteur: Noks Nauta

Illustrator: Nanja Jacobs, Nanja Illustraties

Vormgever: Rimke Bartels, Kijk Ontwerp

Uitgever: Donald Suidman, BigBusinessPublishers

Tekstredacteur: Natascha Kayser, M-Press Productions

Boekcoördinator: Pauline Coret, IHBV

Jaar van uitgave: 2025

ISBN: 9789493171855

© Stichting IHBV

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm, social media of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Hoogbegaafd cadeau



Herkenbare
verhalen over een
ongewoon gewone
manier van zijn

***Hoogbegaafdheid is
een cadeau, dat pas
echt mooi wordt als je
het leert begrijpen***

Voorwoord

In dit boekje bundelen we 26 columns van Noks Nauta, een van de oprichters van het IHBV. Ze schreef ze in de afgelopen jaren, telkens met haar kenmerkende combinatie van scherpzinnigheid, betrokkenheid en helderheid. De onderwerpen zijn uiteenlopend – van vriendschap tot werk, van kindertijd tot gedrevenheid – en steeds klinkt erin door: hoogbegaafdheid is niet alleen iets wat je hebt, het is vooral een manier van zijn.

Met deze bundel vieren we het 15-jarig bestaan van het Instituut Hoogbegaafdheid Volwassenen. Een mooi moment om stil te staan bij wat is opgebouwd én bij alles wat nog in beweging is. Waar het IHBV begon als pionier in een nog amper verkend gebied, is er inmiddels een bruisende groep vrijwilligers en professionals die zich inzet om kennis over hoogbegaafdheid bij volwassenen te vergaren en te delen.

Noks levert, als erebestuurslid en actief vrijwilliger, voor en achter de schermen nog altijd een waardevolle bijdrage. Haar gedachtegoed vormt een stevige basis onder ons werk en klinkt door in deze teksten. Ze zijn herkenbaar, eerlijk en onderzoekend. Soms confronterend, maar altijd met oog voor nuance.

We hopen dat deze columns je aan het denken zetten, je laten glimlachen of je helpen iets in jezelf of een ander te herkennen. Misschien is dat wel het mooiste cadeau van hoogbegaafdheid: de kennis, de verdieping en de verrassing die ons soms zomaar verbindt.

Pauline Coret en Janine Kallenbach
Directie IHBV



Geduld

Ergens kwam ik deze uitspraak van Bill Gates tegen: *Patience is the key element of success*. Dat is interessant. Ik had verwacht dat een hoogbegaafde ondernemer als Gates juist snel zou zijn en ongeduldig. Veel hoogbegaafden zijn, denk ik, van nature ongeduldig: alles is zo interessant, en je hebt steeds het gevoel dat je tijd tekort komt voor alles wat je wilt doen. Je vindt anderen ook altijd langzaam en denkt: Schiet nou op! Waarom dan geduld zien als element van succes?

Geduld geldt van oudsher als een deugd, een goede eigenschap. Als je ergens

geduld voor hebt, kun je bewust iets uitstellen. Je kijkt dan meer naar de lange termijn in plaats van de korte termijn. Ik denk dat je zo je wijsheid kunt inzetten. Mijns inziens past dit uitstekend bij hoogbegaafden.

Ik denk dat hoogbegaafden heel goed geduld kunnen ontwikkelen en hun ongeduld loslaten. Je kunt zo beter aansluiten bij mensen in je omgeving. Je kunt tijd nemen om je stappen te overdenken en dan af te wegen welke stappen effectief zullen zijn. En wellicht kun je ook meer genieten van hoe goed het dan met jou gaat. ○

De verongelijkte hoogbegaafde

Recent sprak ik een hoogbegaafde die zich gepasseerd voelde. Hij was niet gevraagd om mee te doen aan een bepaald initiatief, terwijl hij dat graag had gewild. Zijn toon was heel verongelijk. Dat merk ik wel vaker bij hoogbegaafden. Waarom is dat eigenlijk?

Al nadenkend hierover hoorde ik tussen de regels de volgende vragen: Waarom wordt er niet naar mij geluisterd? Waarom word ik gepasseerd? Zie je niet dat ik ook goede dingen presteer? En ik realiseerde me dat dit wellicht al jong is ontstaan. Hoogbegaafde kinderen staan nogal eens buiten de groep. Ze worden gepasseerd en

voelen zich eenzaam als ze bijvoorbeeld niet meegenomen worden in spelletjes van anderen. Jammer dat deze hoogbegaafde volwassenen dit later nog steeds uiten in een toon van verongelijkheid én in het neerleggen van het probleem bij een ander: ze hebben me gepasseerd.

Natuurlijk is dit gevoel heel naar en ik ken het een beetje. Je kunt nu gaan onderzoeken waar dit gevoel vandaan komt en besluiten dat het anders kan. Een ander doet het je niet aan. Je kunt zelf aangeven wat jouw behoeftes zijn, of zelf een initiatief starten en anderen daarbij vragen. Uit de slachtofferrol! 





Verdrietig hoogbegaafd

Tijdens een voorlichtingsbijeenkomst voor zorgmedewerkers over hoogbegaafde ouderen vertelde een deelnemer dat ze een hoogbegaafde kleinzoon heeft. Hij is 8 jaar. Ze zei: 'Hij is vaak zo verdrietig'. Hij is duidelijk anders dan haar andere kleinkinderen. Ze heeft wel een warme band met deze kleinzoon.

Dit legde ik aan deze oma uit: hoogbegaafden voelen al jong dat ze anders zijn. Ze hebben al jong ook veel gedachten over zingeving en waarden. In een omgeving waarin kinderen van dezelfde leeftijd dat niet begrijpen, kunnen ze teleurgesteld worden, verdrietig en een-

zaam omdat ze geen aansluiting voelen op zaken die hen bezighouden. James Webb (2013) beschrijft dit in zijn boek *Searching for meaning*.¹ Webb begrijpt en verwoordt het zo goed, dat het veel hoogbegaafden tot tranen toe roert.

Zo'n (hoogbegaafde) oma kan veel betekenissen wanneer zij haar kleinkind de aandacht en warmte kan geven, waarmee hij voelt dat hij er mag zijn, ook al is hij 'anders'. Zij kan het verschil maken. De ondertitel van Webbs boek is: *Idealism, Bright Minds, Disillusionment and Hope*. Die hoop is zo wezenlijk voor een positief gevoel over het hoogbegaafd zijn. ○